

MARKO GRACIN

ZAOKRET

Projekt
Instituta za
istraživanje
migracija
pokazao
promjene u
planovima
studenata
medicine

Većina budućih liječnika ne planira napustiti Hrvatsku

Studenti medicine naglašavaju potrebu za dobrim balansom privatnog i profesionalnog života, a činjenica je da se u inozemstvu radi više uz naglašenu kompetitivnost, kaže dr. sc. **Maja Vizjak**. Veliki broj ispitanika migraciju u inozemstvo vidi tek kao karijernu mogućnost s ciljem edukacije i usavršavanja

Str. » 2. i 3.

ZAOKRET Projekt **Instituta za istraživanje migracija** pokaz

Većina budućih planira napusti

Veliki postotak studenata nije spreman prihvatiti radno mjesto koje nije u skladu s njihovim očekivanjima

Studenti medicine naglašavaju potrebu za dobrim balansom privatnog i profesionalnog života, a činjenica je da se u inozemstvu radi više uz naglašenu kompetitivnost, kaže dr. sc. Maja Vizjak

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Većina studenata medicine nakon stečene diplome planira ostati raditi u Hrvatskoj, a veliki broj ispitanika migraciju u inozemstvo vidi tek kao karijernu mogućnost s ciljem edukacije i usavršavanja, vremenski određenu. Rezultati su to istraživanja u sklopu dionice »Medicinski vrtuljak« projekta »Od stvarnih do virtualnih migracija« financiranog iz EU Next Generation koji je provela dr. sc. Maja Vizjak, znanstvena suradnica na Institutu za istraživanje migracija.

Više opcija za razvoj karijere

Istraživanje je uključilo studente završnih, petih i šestih, godina svih medicinskih fakulteta u Hrvatskoj, a ukupno je sudjelovalo 549 studenata. Ta većina studenata koji planiraju ostati raditi u Hrvatskoj iznosi 51 posto, dok je za njih 54 posto opcija odlaska u inozemstvo samo pod uvjetom edukacije. Istovremeno veliki broj ispitanika još nema viziju za razvoj karijere, njih 38 posto, a svega njih 12 posto planira radnu migraciju u inozemstvo. Za njih se kao najznačajniji emigracijski motivacijski čimbenik ističe onaj financijski te brže i bolje mogućnosti

karijernog razvoja. Međutim, čak se 39 posto studenata ne slaže s tvrdnjom da bi u inozemstvu mogli postići bolju kvalitetu života i balansa između privatnoga i poslovnoga života.

Upravo je taj balans 81 posto studenata istaknulo kao

N. BLAGOJEVIĆ

“ Kao jedan od bitnih razloga promjena u razmišljanju mladih kolega vidim mogućnosti koje sadašnje generacije studenata imaju kroz različite programe razmjena i duljeg boravka u inozemstvu

Goran Hauser

dominantne životne i karijerne vrijednosti, što znači potencijalni zaokret u planiranju buduće karijere koja se tradicionalno za medicinare vezala kao ona koju opisuje velika ambicija i karijerno orijentirane vrijednosti. Navodeći da rezultati istraživanja ukazuju na zaokret u migracijskim tendencijama razvoja karijere što je direktna posljedica brojnih pozitivnih čimbenika koje opisuju zdravstveni sektor, dr. sc. Vizjak ističe da su liberalizacijom tržišta rada višestruko proširene opcije izbora razvoja karijere, a privlačenje i zadržavanje talenata pred našu zemlju stavlja mnoge izazove.

Biti zaposlenik u zdravstvu znači raditi u stabilnoj organizaciji, uživati brojne benefite, u što spadaju i mogućnosti razvoja u znanosti, zaposlenici u zdravstvu su treći najplaćeniji sektor u državi i uživaju tradicionalni ugled u društvu dok je sve to u inozemstvu možda brže dohvatljivo, ali teže za zadržati i pozicionirati se kao stranac. Podaci Hrvatske liječnike komore za 2025. pokazuju da najveći postotak izlaznih radnih migracija čine mladi liječnici i liječnice dobne skupine do 30 godina, njih 519 od ukupno 1.564 izlaznih migracija, dominantno bez specijalizacije i bez definiranog mjesta zaposlenja. Dakle, odlaze po završetku

fakultetskog obrazovanja. Obilježja studenata medicine koji trenutno ulazi na tržište rada unose vrijednosti poput potrebe za dobrim balansom privatnog i profesionalnog života, a činjenica je da se u inozemstvu radi više uz naglašenu kompetitivnost što potvrđuju moja istraživanja s liječnicima povratnicima s radnih migracija. Onda ne čudi što biraju razvijati svoje karijere u poznatom okruženju. Obveza je nas sveučilišnih profesora, znanstvenika te ljudi na rukovoditeljskim funkcijama graditi pozitivnu sliku o sustavu i društvu općenito jer imamo razloga za to, objašnjava dr. sc. Vizjak.

Migracije unutar zemlje

Uz tendenciju ostanka u Hrvatskoj rezultati istraživanja ukazuju i na fokusiranje na nove vrijednosti u razvoju karijere kao što su pretenzije za razvojem karijere u znanosti i upis doktorskoga studija, što je namjera čak 48 posto ispitanika. Njih 23 posto smatra da je najzahtjevniji karijerni korak specijalizacija, dok njih 36 posto smatra da su sve faze razvoja karijere podjednako zahtjevne. Istraživanjem se detektiraju i skromna iskustva s dužim boravcima u inozemstvu jer njih 74 posto ističe da nema iskustva s boravcima u inozemstvu kao što su

io promjene u planovima studenata medicine

liječnika ne ti Hrvatsku

mobilnost, stručna praksa ili radno iskustvo.

Studenti završnih godina medicine otvoreni su prema volontiranju u zdravstvenoj organizaciji, njih 49 posto, a radi dobivanja željene specijalizacije 61 posto ispitanika spremno je i na tuzemnu migraciju izvan trenutnog mjesta boravka, dok je 38 posto spremno na inozemnu migraciju radi dobivanja željene specijalizacije.

- Istraživanjem se detektira postojanje potencijalne migracijske osjetljivosti unutar zemlje s ciljem dobivanja željene specijalizacije pri čemu odluka o ostanku ili odlasku nije čvrsto definirana i može ovisiti o budućim strukturnim i profesionalnim okolnostima. Tendencija razvoja u znanosti ukazuje na znatan akademski potencijal unutar populacije budućih liječnika, što i jest trend u zdravstvu koji bilježi rast broja doktora znanosti u zdravstvu. Trenutno je tisuću doktora znanosti, većinom žena, te je još njih 1.400 s izborom u znanstvenim zvanjima. Dakle svaki sedmi liječnik je u znanosti. Ulaskom novih liječnika u znanosti ta će brojka i dalje rasti što su sve pozitivni prediktori razvoja hrvatskoga zdravstva, ističe dr. sc. Vizjak.

Prema rezultatima istraživanja veliki postotak studenata, 47 posto, nije spreman

Autorica istraživanja Maja Vizjak

STRUKTURA

Podaci HLK-a za 2025. pokazuju da najveći postotak izlaznih radnih migracija čine mladi liječnici i liječnice dobne skupine do 30 godina, bez specijalizacije i bez definiranog mjesta zaposlenja

prihvatili radno mjesto koje nije u skladu s njihovim očekivanjima u Hrvatskoj te 64 posto nije spremno prihvatiti radno mjesto koje nije u skladu s njihovim očekivanjima u inozemstvu. Također,

promjena struke nije opcija za 61 posto ispitanika, a njih 96 posto ističe da su otvoreni inovacijama u zdravstvu te dominantno smatraju da se telemedicinom i digitalnim tehnologijama u zdravstvu mogu ublažiti migracijski pritisci.

Podupirati usavršavanje

Cilj istraživanja bio je utvrditi stavove studenata medicine, a dr. sc. Vizjak ističe da ignoriranje činjenica o vrijednostima i stavovima kadra dodatno produbljuje problematiku zdravstvenog sustava, što odražava nefunkcionalne obrasce rada koji dovode po nezadovoljstva i dugoročno ugrožavaju održivost zdravstvenog sustava potičući na izlazne migracije kao najradikalniji potez razvoja karijere, što je obilježilo trendove u zdravstvu u novije vrijeme.

- Gubitak medicinskog kadra predstavlja prepreke u kvaliteti pružanja zdravstvenih usluga i za posljedicu ima dugoročno negativne refleksije na društvo i gospodarstvo, zaključuje dr. sc. Vizjak.

Navodeći kako većina ispitanika ističe da je optimalan balans privatnog i poslovnog života najvažniji parametar životnih vrijednosti dekan riječkog Medicinskog fakulteta prof. dr. Goran Hauser kaže da u trenutku kada se primanja hrvatskih liječnika približavaju onima u ostalim članicama EU-a, jedan od važnijih pokretača migracija nestaje.

- Gledajući balans privatnog i poslovnog života jasno je da se odlaskom u inozemstvo taj balans može značajno teže postići. Otići iz svoje sredine u zemlju gdje vam je sve novo, gdje nemate potporu obitelji i gdje ste uvijek stranac nije lagan. Troškovi života u zemlji migracije gotovo u potpunosti poništavaju postojeću razliku u visini primanja. Kao jedan od bitnih razloga promjena u razmišljanju mladih kolega vidim mogućnosti koje sadašnje generacije studenata imaju kroz različite programe studentskih razmjena i duljeg boravka u inozemstvu. U tom se periodu studenti osobno uvjere u način života u drugim zemljama i kroz to nauče cijeniti ono što imaju kod kuće. Pri tome je od velike važnosti mogućnost privremenog odlaska u inozemstvo i to treba podupirati. Mislim prije svega na različite vrste usavršavanja jer je to ključ za napredak rada u našim bolnicama. Kolege koje su dio svoje specijalizacije provele u inozemstvu skoro u pravilu pokazuju bolje radne rezultate i drugačiji način razmišljanja što je isto vrlo važno, ističe prof. dr. Hauser.

Potreba bolje uređenosti sustava

Dekan riječkog Medicinskog fakulteta prof. dr. Goran Hauser smatra da kao problem sustava i dalje ostaje njegova relativna neuređenost sustava, koncentracija kadra u velikim centrima i vrlo slaba unutrašnja migracija. Navodi i da treba poduzeti dodatne napore da se sustav uredio iznutra bi mladi liječnici s većom dozom sigurnosti mogli planirati svoju karijeru.

- Mišljenja sam da je vrijeme specijalizacije kritičan period razvoja liječnika i u tom periodu mladim kolegama treba pružiti najviše potpore. Veseli me zrelost ispitivane populacije gdje se jasno vidi racionalan pristup problemu migracije u kojem mladi kolege u migraciji ne vide rješenje svih problema nego povremene i privremene migracije vide kao nešto poželjno i priliku za učenje i osobni razvoj, kaže dr. Hauser.

Istraživanje je uključilo studente završnih godina medicinskih fakulteta

MARKO GRACIN